

علم ستا داسې ساتنه کوي

لکه مور چې د خپل ماشوم ساتنه کوي

د لسم ټولګي لپاره د جغرافیه سوالونه او ځوابونه

Ketabton.com

جغرافیه سوالونه او جوابونه

نقشه

سوال: نقشه تعریف کړئ؟

ځواب: د ځمکې د کورې [غونډارې] د ټول مخ یا د هغې د یوې برخې انځورولو ته نقشه وايي.

سوال: د جغرافیه ټاکلي کمیتونه څو دي او دنقشې پرمخ څه شی بڼیې؟

ځواب: د جغرافیه ټاکلي کمیتونه دوه دي. او طول لبلد او عرض البلد موقیعت بڼی.

سوال: کانتور کرښه په نقشه کې څه بڼې؟

ځواب: دغه کرښې په نقشه کې د یوې سیمې لوړوالی بڼی اوله ورته لوړو سیمو څخه تیریږي.

سوال: کومې کرښې د ځمکې جوړښت د لوړوالی له پلوه څرگندوي؟

ځواب: د کانتور کرښې دي.

سوال: د نقشې مقیاس تعریف کړئ؟

ځواب: د نقشې د فاصلې د تناسب د ځمکې پر فاصلې ته د نقشې مقیاس وايي.

سوال: د نقشې مقیاس فرمول والیکې؟

ځواب: فرمول یې عبارت دی له مقیاس = $\frac{\text{د نقشې فاصله}}{\text{د ځمکې فاصله}}$ او یا $\frac{1}{50000}$

سیاسی نقشې

سوال: سیاسي نقشې کومو نقشو ته وايي؟

ځواب: هغه نقشې دي چې د هېوادونو سیاسي ویش د هغو له سرڅډې پولو پلازمینو سره یو ځای ښکاره کوي.

سوال: په سیاسي نقشو کې څه شي ښودل کیږي؟

ځواب: په سیاسي نقشو کې اداري ویش ښارونه او ښاروالي سیمه یز حکمتونه ولایتونه نفوس او مساحت او د هېواد پرځوالی.

سوال: په کوم ډول نقشو کې د هېوادونو پولې او سرحدات په نښه کېږي؟

ځواب: په سیاسي نقشو کې د هېوادونو پولې او سرحدات په نښه کېږي .

اقتصادي نقشې

سوال: اقتصادي نقشې تعریف کړئ؟

ځواب: اقتصادي نقشې هغه نقشو ته وویل کېږي چې د نړۍ یا د یو هېواد ټول اقتصادي مسایل طبعي ذیرمي صادرات او واردات او کرنیز او داسې نور پکې ښودل کېږي.

مواصلاتي نقشې

سوال: په مواصلاتي نقشه کې څه شی ښودل کېږي؟

ځواب: په مواصلاتي نقشه کې پاچه سرکونه داوسپنې پټلې د بیروچلولو کرښې او بندرونه ښودل کېږي.

سوال: هوايي کرښې هوايي دهلیزونه او د الوتلو کرښې په ملي او نړیواله کچه په کومو نقشو کې راځي ؟

ځواب: په کواصلاتي نقشو کې.

سوال: فضايي حمل او نقل څه توپیر لري ؟

ځواب: فضايي په لږ وخت په ډیره بیه او ځمکنۍ په ډیر وخت په کمه بیا تمامېږي.

سوال: په اقتصادي نقشو کې کومې موضع ګانې راړول کېږي؟

ځواب: طبیعي سرچینې دځمکې لاندې او دځمکې پر مخ.

سوال: کرنیز پیداوار په کومو نقشو کې راځي؟

ځواب: په اقتصادي نقشو کې راځي.

سوال: مقیاس په څو ښوښودل کېږي؟

ځواب: مقیاس په دری ښو ښودل کېږي.

سوال: دنقشې یو سناتی متر له دځمکې څو سناتی مترو سره برابر دی؟

ځواب: د [۱۰۰۰] سناتی مترو سره برابر دی.

سوال: کسري مقیاس تعریف کړئ؟

ځواب: کسري مقیاس هغه مقیسونه چې په کسري بڼه ښودل کېږي د کسري مقیاس په نامه یادېږي.

په نقشه کې د رنگ کارول

سوال: په نقشو کې شین او ابی رنگونه څه مفهوم لري؟

ځواب: شین د کروندو او ځنگلونو لپاره او شنه جلکولپاره استعمال کیږي. او ابی رنگ د سمندرونو او ولاړو اېو او حلیجونو سیندونو لپاره کارول کیږي.

سوال: دابو [۱۰-۱۰۰] مترو پوری اندازه په کوم رنگ ښودل کیږي؟

ځواب: دابو [۱۰-۱۰۰] مترو پوری اندازه په تت ابی رنگ سره ښودل کیږي.

سوال: د ابو د [۷۰۰۰-۱۰۰۰۰] مترو پوری اندازه په کوم رنگ ښودل کیږي؟

ځواب: د ابو د [۷۰۰۰-۱۰۰۰۰] مترو پوری اندازه په ډیر تیز ابی رنگ سره ښودل کیږي.

سوال: د غرونو لوړوالی او لمنی په کومورنگ سره ښودل کیږي؟

ځواب: د غرونو لوړوالی په ځیګري رنگ ښودل کیږي او لمنی یې په تت ځیګري رنگ سره ښودل کیږي.

سوال: غرنیو لوړو څوک کنګلونه په کوم رنگ ښودل کیږي؟

ځواب: : غرنیو لوړو څوک کنګلونه په سپین رنگ سره ښودل کیږي.

سوال: شمال په څو ډوله دی نومونه یې ولیکئ؟

ځواب: په دری ډوله دی . اول: حقیقی دویم: مقناطیسی دریم: د مرکاتور نقشو.

سوال: د کوم شمال خط زیاتره د طول البلد سره موازی وي؟ ځواب: مرکاتور د نقشو شمال.

سوال: مقناطیسی شمال چیرته مویغت لري؟

ځواب: د کاناډا هډسن په شمالي خلیج کې .

د نقشې انځورول

سوال: جغرفیه یې نقشې د هندسی میغانو له مخی په څو ډوله دی دری ډوله یې ولیکئ؟

ځواب: په اووه ډوله دی : خو موږ یې په دری ډوله تشریح کوو. اول: مخروطی ارتسام دویم: مولوایدر ارتسام دریم: سینو سایدل ارتسام .

د مصنوعي سپوږمکيو څخه کار اخيستل

سوال: د سپوږمۍ مخ له څه شې څخه جوړ شوی دی؟

ځواب: د سپوږمۍ مخ د خاورو کوچنیو زروڅخه جوړ شوی دی.

سوال: دلومړي ځل لپاره د سپوږمۍ پر مخ څوک کوز شو نوم يې وليکئ؟

ځواب: دلومړي ځل لپاره د سپوږمۍ پر مخ [ارام سترانگ] کوز شو.

سوال: د سپوږمۍ دمخ تودوخه په شپه او ورځ کې څومره ده؟

ځواب: : د سپوږمۍ دمخ تودوخه په شپه کې [۱۱۰- سناتی کرد]: د سپوږمۍ دمخ تودوخه په ورځ کې [۲۱۰ سناتی کرد].

سوال: مصنوعي سپوږمۍ په کوم ډول مدار کې گرځي؟

ځواب: مصنوعي سپوږمۍ په بيضوي مدار کې گرځي.

اقلیم

سوال: اقلیم تعریف کړئ؟

اقلیم یوه لانتني کلمه ده د اوږدو مودو لپاره [۳۳] کاله په شاوخوا مودو کې د یو سېمي د هوا حالت ته اقلیم وايي. یاد اقلیم په نامه یادېږي.

د لمر د وړانگو زاویه

سوال: د چنکابن په لومړۍ نیټه په افغانستان کې د لمر وړانگو زاویه څومره وي؟

ځواب: [۷۸] درجې او [۵۷] دقیقې کې.

سوال: هوا ولې سړېږي؟

ځواب: د لمر وړانگو زاویه کوچنۍ شي. سوال: په اقلیم باندې اغیزمن فکتورونه کوم دي درې يې وليکئ؟ ځواب: د غرض البلد دیره، لوړ او ټیټ فشار، او هوايي تویانونه.

سوال: دافغانستان شمالي غرض البلد په څو درجو کې پروت دی؟

ځواب: په [۲۹] درجو او په [۳۰] دقیقو کې پروت دی.

تودوخه لنده بل

سوال: لمر څه شی دی؟

ځواب: لمر د رڼا انرژي او دتودوخي لویه سرچینه ده چه د حدای تغالی په اراده مینځ ته راغلی دی.

سوال: په غرنیو سیمو کې د تودوخي درجه له لواروالي سره څه کومه رابطه لري؟

ځواب: چې څومره پورته خواته تودوخه کمیږي نو اورښت زیاتیري.

سوال: په پسرلي کې د کوم سمندر څپې افغانستان ته راځي؟

ځواب: د ایسلند او کسپین سمندرونو .

د افغانستان اقلیمي سیمې

سوال: افغانستان څو ډوله اقلیم لري نومونه یې ولیکئ؟

ځواب: اول: صخرایي اقلیم دویم: مونسون اقلیم دریم: مدیترانه یي اقلیم څلورم: سټیپ اقلیم پنځم: تندر الپاین اقلیم شپږم: غرنی اقلیم.

صخرایي اقلیم

سوال: هغه سیمې چې د صخرایي اقلیم د اغیزې لاندې وي کومې دي نومونه یې واخلئ؟+

ځواب: هغه سیمې چې د صخرایي اقلیم د اغیزې لاندې وي عبارت دی له صدیقي، ریګستان، د مارګو دښته، جهنډم، بګوا، او د امو سیند غاړه دي.

مونسوني اقلیم

سوال: کومې سیمې مونسوني اقلیم لري نومونه یې واخلئ؟

ځواب: هغه سیمې چې مونسوني اقلیم لرونکي وي عبارت دی له سپین غر، نورستان غرنی سیمې ، او د لغمان یوه برخه دغه ډول اقلیم لري.

مدیترانه یي اقلیم

سوال: د مدیترانه یي اقلیم په اوږي کې یې د تودوخي منځنی اندازه سانتي ګرد څو درجو ته رسیږي؟

ځواب: : د مدیترانه یي اقلیم په اوږي کې یې د تودوخي منځنی اندازه [۲۲] سانتي ګرد درجو ته رسیږي.

سوال: جلاباد کوم ډول اقلیم لري؟

ځواب: جلا اباد مديترنه يې اقليم لري.

سوال: په جلا اباد کې وربښت کومه بڼه وي؟

ځواب: غومې د باران په بڼه وي واوړه يې د [۹۰] مترو په اندازه لوړو سېمو کې وي.

د سټېپ سيمو اقليم

سوال: دسټېپ سېمې اقليم غوماً څومره دی؟

ځواب: د [۲۵۰] څخه [۳۰۰] ملي مترو په اندازې سره.

الپاين تندرا اقليم

سوال: دغه ډول اقليم په کومو سيمو کې او څو مترو پورې لېدل کېږي؟

ځواب: په غرنيو سيمو کې پيدا کېږي او په [۲۵۰۰-۳۰۰۰ متروپورې لوړو] کې لېدل کېږي.

غرني اقليم

سوال: په لوړو برخو کې د اوربښت خالت له څه شي سره تړلې دی؟

ځواب: د سيمې اقليم سره تړلې دی.

د افغانستان جيولوجيکي خالت:

سوال: په کواترنري عصر کې څو ډوله رسبونه چې عامل يې باد و لېدل کېږي؟

ځواب: په دوه ډوله دي.

د ځمکو بڼې او جوړښت

سوال: دافغانستان د ځمکې لږ لوړوالی څومره دی له سمندر څخه؟

ځواب: د خم اب په سويل کې [۲۵۹] متره دی.

سوال: د افغانستان لوړه سيمه د سمندر له سطحې څخه لوړه ده څه نومېږي؟

ځواب: د ختيځ هندوکش [نوشاخ] نومېږي.

سوال: د سمندر سطحې څخه [۵۰۰] نه تر [۲۰۰۰] مترو لوړی سيمې څه ډوله دي؟

ځواب: کرنيزی سيمی دي.

سوال: دافغانستان لږ ارتفاع لرونکی خوزی کومې دي نومونه يې واخلئ؟

ځواب: اموخوزه، هلمند خوزه، ننگرهار خوزه.

سوال: د امو خوزه له کوم ځای شروغ او په کوم ځای او په څو مترو په اندازه پای ته رسيږي؟ ځواب: د قصبې د سند د لويديځ څخه د [۲۵۹] مترو په اندازه پيل او د درقد او ايښکي کلا پورې د [۴۲۵] مترو په اندازه پای ته رسيږي

سوال: د هلمند په حوزه کې کومې سيمې شاملې دي؟

ځواب: د هلمند په حوزه کې خاشرود سېمه، فراه رود سېمه، ادر سکن سېمه، او کوز دره سېمه وي

غرونو او دهغو اهميت

سوال: په افغانستان کې غرونو څومره برخه نيوالی ده؟

ځواب: په افغانستان کې $\frac{1}{3}$ برخه غرونو نيوالی ده .

سوال: دافغانستان غرونو کې کوم کانونه موجود دي؟

ځواب: د اوسپنې مسو اسرپو کانونه موجود دي.

د هندوکش غرونو لړۍ او ختيځ هندوکش

سوال: د هندوکش غرونو د کوم ځای څخه تر کوم ځای پورې رسيږي؟

ځواب: په شمال ختيځ کې د پامير دغر څخه تر بابا غرونو پورې رسيږي.

سوال: د هندوکش لوړه څوکه څه نومېږي او څومره لوړوالی لري؟

ځواب: د هندوکش غر څوکه [تراجمير] نومېږي. او لوړوالی يې [۷۷۵۰] متره دی.

سوال: کومې لوي لارې د هندوکش له غر زړه څخه تيريږي؟

ځواب: د شکاری درې لاره او دسالنک تونل .

سوال: د کوشانيانو پرمهال د هندوکش غر بل نوم څه وه؟

ځواب: د کوشانيانو پرمهال د هندوکش غر بل نوم غبارت دی له د هند قفقاز.

سوال: د هندوکش غرونه افغانستان ته د څه شي ارزښت لرونکي دي؟

ځواب: د هندوکش غرونه افغانستان ته د خيالي ارزښت لرونکي دي.

سوال: د هندوکش غرونو لړۍ په څو برخو ويشل شوې ده نومونه يې واخلئ؟

ځواب: د هندوکش د غرونو لړۍ په دوو برخو ویشل شوي ده نومونه يې غبارت دي له اول: خنيخ هندوکش او دويم: لويديځ هندوکش دی.

لويديځ هندوکش

سوال: لويديځ هندوکش له کومه ځای تر کومه پورې دی؟

ځواب: له د خاواک له غاښي څخه پيل بيا د لويديځ په لور تر اميربندپورې رسيدوي چې لوړوالی يې ورو ورو کميږي.

سوال: د لويديځ هندوکش غر اوږدوالی څومره ښودل شوی دی؟

ځواب: د دغه غر اوږدوالی [۲۴۰] کيلو متره ښودل شوی دی.

سوال: د لويديځ هندوکش غر څومره لوړوالی لري؟

ځواب: د لويديځ هندوکش غر لوړوالی له [۴۵۰۰] مترو څخه زيات نه دی.

سوال: د لويديځ هندوکش غر لوړه څوکه څه نوميږي او څومره لوړه ده؟

ځواب: د لويديځ هندوکش غر لوړه څوکه [چتپال] نوميږي. او [۵۴۲۹] متره لوړه ده.

سوال: او نامتو غاښي يې څه په نامه ياديږي؟

ځواب: د لويديځ هندوکش غر نامتو غاښي غبارت دي له: خاواک، کوشان، چاردر، دندان شکن، شيبړچي غاښي.

بابا غر

سوال: بابا غر چيرته موقیعت لري؟

ځواب: بابا غر د افغانستان په مرکزي برخه کې موقیعت لري.

سوال: د بابا غر اوږدوالی څومره دی او لوړوالی يې څومره دی؟

ځواب: د بابا غر اوږدوالی [۲۰۰] متره دی او لوړوالی يې [۴۰۰۰] متره دی.

سوال: بابا غر لوړه څوکه څه نوميږي او د سمندر له سطحې څومره لوړه ده؟

ځواب: د بابا غر لوړه څوکه شاه پولادي نوميږي. چې له د سمندر له سطحې څخه [۵۱۴۰] متره لوړه ده.

سوال: په لويديځ کې د بابا غر نامتو غاښو نومونه واخلئ؟

ځواب: په لويديځ کې د بابا غر نامتو غاښو نومونه غبارت دي له: عراق، شاتو، گردن ديوار، د ملا يغقوب غاښی، او اونی غاښی دی.

سپين غر

سوال: سپين غر چيرته موقیغت لري ؟

ځواب: د ننګرهار په سویل کې موقیغت لري.

سوال: او لوړه څوکه یې څه نومېږي او لوړوالی یې څومره دی؟

ځواب: لوړه څوکه یې سپکارام نومېږي او لوړوالی [۴۷۵۵] متره دی.

سوال: د هند د سمندر موسمي هوا د دننه کېدو مخنوی کوم غر کوي نوم یې ولیکئ؟

ځواب: د هند د سمندر موسمي هوا د دننه کېدو مخنوی [سپين غر] کوي.

سلیمان غر

سوال د سلیمان غر څومره اوږدوالی لري؟

ځواب: د سلیمان غر [۶۰۰۰] کیلو متره

سوال: د سلیمان غر لوړه څوکه څه نومېږي او څومره لوړوالی لري؟

د سلیمان تخت او په نامه یادېږي. او [۳۲۰۰] متره لوړوالی لري.

د ترکستان تیر بند

سوال: ترکستان تیر بند څومره اوږدوالی لري ؟

ځواب: ترکستان تیر بند [۳۰۰] کیلو متره اوږدوالی لري.

سوال: او څو نامتو څوکي لري نومونه یې واخلئ؟

ځواب: دوه نامتو څوکي لري چې نومونه یې عبارت دی له [جنگ څوکه] او د [قره جنگل څوکه] ده.

سوال: جنگ څوکه چې د ترکستان تیر بند لوړه څوکه ده څومره لوړوالی لري؟

ځواب: [۳۸۹۵] متره لوړوالی لري.

سوال: قره جنگل څوکه چې د هم د ترکستان تیر بند یوه څوکه ده څومره لوړوالی لري؟

ځواب: [۲۳۰۰] متره لوړوالی لري.

اوواري سيمي دښتي او شگلني سيمي

سوال: د افغانستان ځمکه په څو برخو ویشل شوی ده؟

ځواب: د افغانستان ځمکه په دریو برخو ویشل شوی ده عبارت دی له [غرونه] او [لږې لوري] او اواري سيمي] دي.

سوال: صحراتعريف کړی؟

ځواب: هغه سيمه چې غرونه دابو لڼولو سرچینې نه وي او وربڼت يې کم وي صحرا بلل کيږي.

ژوي او د پکتيا او نورستان مونسون سيمه

سوال: د شمالي ستيپ په خاورو کې کوم ښځنده ژوند کاوه نوم يې واخلي؟

ځواب: د شمالي ستيپ په خاورو کې ششکو ژوند کاوه.

سوال: په دغه هېواد کې څو ډوله الوتونکي لېدل کيږي؟

ځواب: په دغه هېواد کې [۴۴۱] ډوله الوتونکي لېدل کيږي. چې زیاتره يې د اوبو او مهاجرو الوتونکي دي.

سوال: د غزني په ولاړو اوبو کې څو ډوله الوتونکي شته؟

ځواب: د غزني ولاړو اوبو کې [۷۵] ډوله الوتونکي شته.

سوال: پکتيا او نورستان مونسون سيمه کوم ژوي لري نومونه يې واخلي؟

ځواب: دغه سيمه يو شمير ژوی لري لکه بيزوگاني، لیوه، نولی، د ماښام ځکالي، کارغان، شين ټاغي، زرکان، مږي او نور لري.

د ستيپ سيمه

سوال: په دې سيمه کې کوم ډوله ژوي شته؟

ځواب: په دې سيمه کې ژويغبارت دي له شيشگي، مورک، لاش خورونکي مرغان، يو شمير خشرات، کارغان، سوي، گيدري، چرمېنکي دي.

الپاين سيمه

سوال: په کومه سيمو کې تي لرونکي ژوي شته يوي سيمي نوم وليکئ؟

ځواب: په الپاين سيمه کې تي لرونکي ژوي شته.

صخرایي سیمه

سوال: صخرایي ژوي کوم دي نومونه يې وليکئ؟

ځواب: صخرایي ژوي عبارت دي له مورکان، گیدري، سورلندیان، خشرات، او څښندونکي ژوي دي.

ځنگلونه او صنعتي ځنگلونه او د پیسټي ځنگلونه

سوال: ځنگلونو لنډه گټې وليکئ؟

ځواب: ځنگلونه هوا سپاه کوي او د سیلابونو مخنیوي کوي او د خاورو دویجاړیدو مخه نیسي او بیلابیلو ډولونو د ژوندیو د له مینځه تللو مخ نیسي او په طبیعت کې د بنکلا سرچینه ژوندی ساتي. ځنگلونه یو شمیر اقتصادي گټې لري. د بیلگې په توگه د ودانیو په خاطر د لرگیو پلورل، د کورونیو د تودولو لپاره د لرگیو پلورل او داسی نورې ډېرې گټې لري.

سوال: په افغانستان کې ځنگلونو څومره ځمکه نیوالی ده؟

ځواب: په افغانستان کې ځنگلونو [۲،۲] میلیون هکتاره ځمکه نیوالی ده.

سوال: په غوموي توگه د هېواد ځنگلونه په څو برخو ویشل شوي دي او نومونه یې واخلئ؟

ځواب: په غوموي توگه د هېواد ځنگلونه په [۳] برخو ویشل شوي دي. چې عبارت دی له [صنعتي ځنگلونه] او [پسته یي ځنگلونه] او [بته یي ځنگلونه] دي.

سوال: ستن ته ورته پانې لرونکي ځنگلونه د هېواد کومو برخو کې لېدل کیږي؟

ځواب: ستن ته ورته پانې لرونکي ځنگلونه د هېواد په سویل ختیځ برخو کې لېدل کیږي.

سوال: ستن ته ورته پانې لرونکي ځنگلونه په څومره لوړوالي سره وده کوي؟

ځواب: ستن ته ورته پانې لرونکي ځنگلونه په [۲۰۰۰] څخه تر [۳۰۰۰] مترو لوړو سپمو کې.

سوال: ستن ته ورته پانې لرونکي ځنگلونه په کومو سپمو کې پیدا کیږي؟

ځواب: د پکتیا مرکزي سپمه او خدارن سیمه او منگل سپمه او جاجی سپمه او همدارنگه په کونړ او لغمان او ننگرهار کې.

سوال: پیسټي ځنگلونه د هېواد په کومو ولایتونو کې پیدا کیږي؟

ځواب: پیسټي ځنگلونه د هېواد په شمالي ولایتونه کې لکه بادغیس او سمنگان کې چې پیدا کیږي.

سوال: پیسټي ځنگلونو څارنه او ساتنه څوک کوي؟

ځواب: پیسټي ځنگلونو څارنه او ستانه دولت کوي.

سوال: د تیت قد لرونکي ځنگلونه د هېواد په کومو سېمو کې پیدا کېږي؟

ځواب: د تیت قد لرونکي ځنگلونه د هېواد په شمالي مرکزي سېمي او لويديځي سيمو کې پیدا کېږي.

د مونسون د سيمي نباتات

سوال: دمونسون د سيمي نباتات کوم دي نومونه يې واخلئ؟

ځواب: دمونسون د سيمي نباتات غبارت دی له [غز، بنون، لمنځه، نېنتر، غوزان، پنبه، پیسته، توت، پنجه، چنار، سنځله.

سوال: هغو ونو نومونه واخلئ چې [۱۰۰۰] مترو څخه تر [۲۰۰۰] مترو پورې لوړو برخو کې وده کوي؟

ځواب: هغه ونې غبارت دي له بلوط اړچه، نېنتر، جلغوزي، او سرو، پايڼ، او ناجو دي.

سوال: هغه ونو نومونه وليکئ چې د [۲۰۰۰] مترو څخه تر [۲۵۰۰] مترو پورې په لوړو سيمو کې وده کوي؟

ځواب: هغه ونو نومونه غبارت دي له نېنتر، او جلغوزي، او سرو وده کوي.

د مديتراني سيمي نباتات

سوال: د مديتراني سيمي نباتات کوم دي نومونه يې وليکئ؟

ځواب: د مديتراني سيمي نباتات غبارت دی له [گني، وريجي، نارنج، مالته، سنتره.

د سټپ سيمي نباتات

سوال: د سټپ د سيمي نباتات څه ډوله دي په لنډه ډول يې تشرېح کړئ؟

ځواب: په دی ډوله سېمو کې نباتات د وېنو په بڼه وي چې زياتره په کې د غلي داني کرل کېږي.

د نيمه صخرایي او وچ اقليم نباتات

سوال: د نيمه صخرایي او وچ اقليم نباتات کوم دي نومونه يې واخلئ؟

ځواب: د نيمه صخرایي او وچ اقليم نباتاتو نومونه غبارت دي له [ترخه، جارو بوتی، خوزان]

د منځني اندازي لوړوالي لرونکو سيمو نباتات

سوال: د [۹۰۰] څخه تر [۱۸۰۰] مترو پورې لوړو سيمو کې کوم نباتات وده کوي؟

ځواب: دغه نباتات غبارت دي له شمکي، بېنې، زنبق. او کبرگل، پسته، او بادام.

تندار الپان نباتات

سوال: تندار الپان سيمي کومې دي نومونه يې واخلئ؟

د لوړو او غړنيو سيمو نباتات

سوال: هغه سيمي چې د [۳۸۰۰] څخه تر [۴۰۰۰] مترو پورې لوړې وي کوم نباتات پکې شنه کيږي؟

ځواب: هغه سيمي چې د [۳۸۰۰] څخه تر [۴۰۰۰] مترو پورې لوړې وي نو يواځې گل سنک پکې شنه کيږي نو ځکه چې هغه کنگل وي.

په طبغت کې د ابو دوران [داوبو سایکل] بل غون: او داوبو ارزښت په ژوندانه او د انرژۍ په تولد او کرنیز اقتصاد کې

سوال: اوبه د ځمکې پرمخ څو ډوله دي نومونه يې واخلئ؟

ځواب: اوبه د ځمکې پرمخ غبارت دي له دری ډوله [غاز، مايع، جامد].

سوال: داوبو سایکل د ځمکې د غونډاري په څو برخو تر سره کيږي نومونه يې واخلئ؟ ځواب: غبارت دي له څلور ډوله [هوا، په خپله ځمکه کې، اوبه، خيالي کره کې].

سوال: داوبو سایکل د کوم ځای څخه پيل دی ؟

ځواب: داوبو سایکل د د له سمندر له برس څخه پيل شوی دی

سوال: اوبو څومره برخه د ځمکې نيوالي ده؟

ځواب: دريمه برخه نيوالی ده

سوال: د سمندرونو اوبه څنگه خوند لري؟

ځواب: تريو يا [مالگين خوند].

سوال: د ټولو اوبو څخه څو فيصده اوبه خوړ دي؟

ځواب: په [۱۰۰] فيصده کې [۲،۸] فيصده.

سوال: د افغانستان اوبو خوزي کومې سېمي جوړه وي؟

ځواب: دهندوکش غرونو لړۍ او واخان او پامير او باباغر.

سوال: د افغانستان څو فيصده رواني اوبه د سيند خوزي ته رسيږي؟

ځواب: په [۱۰۰] فيصده کې [۱۱] فيصده.

سوال: د افغانستان څو فيصده رواني اوبه گاونډيو هېوادنو ته ځي؟

سوال: د افغانستان رواني اوبه له کومو سرچینو څخه پیاوړي کېږي؟

ځواب: د واورې او باران له سرچینو پیاوړي کېږي.

د اوبو لگولو خوزي

سوال: د افغانستان سیندونه او اوبو لږولو خوزي په څو برخو ویشل شوي دي نومونه یې واخلئ؟

ځواب: په [۵] برخو ویشل شوي دي چې عبارت دي له اموخوزه، هریرود خوزه، د سند او کابل سیند خوزه، د سیستان، او د هلمند، او تړلي خوزه.

سوال: د افغانستان رواني اوبه په [۱۰۰] فیصده کې څو فیصده د سیند خوزو ته رسیږي؟

ځواب: د افغانستان رواني اوبه په [۱۰۰] فیصده کې [۱۱] فیصده د سیند خوزو ته رسیږي.

سوال: د افغانستان رواني اوبه نورو هېوادونو څو فیصده ورځي؟

ځواب: د افغانستان رواني اوبه نورو هېوادونو ته په [۱۰۰] فیصده کې [۲۰] فیصده ورځي.

امو خوزه: اموسیند: کوکچي سیند: دکندوز سیند

سوال: د امو خوزه کې کوم سیندونه دي او له کومو غرونو څخه سرچینه اخلي؟

ځواب: د امو خوزه کې هغه سیندونه راځي چې د هندوکش د لړۍ له شمال او شمال ختیځو غوړونو څخه سرچینه اخلي.

سوال: پخوا د امو سیند تر غاړو کوم مدنیت را ټوکیدلی وه. او د یونانیانو امو سیند په څه نوم یاداوه؟

ځواب: د اوسني بلخ لرغونی مدنیت وه. او یونانیانو په [اکسوس] په نامه یاد کړ.

سوال: د اموسیند سرچینه کوم ځای دی؟

ځواب: دپامیر او واخان او د زرکول د کنګلونو ويلي اوبه دي چې په [۴۱۲۵] متره لوړوالی کې اموسیند ور څخه سرچینه اخلي.

سوال: د امو سیند مرستیالان څوک وو نومونه یې واخلئ؟

ځواب: کندوز او ، واخان او کوکچي سیندونه.

سوال: د امو سیند د کومو هېوادنو ترمینځ سیاسي پوله جوړه وي نومونه یې ولیکئ؟

ځواب: ازبکستان ، او ترکمستان ، او تاجکستان ، هېوادنو ترمینځ.

سوال: د امو سیند ټول اوږدوالی څومره دی ؟

ځواب: [۲۵۰] کیلو متره چې [۱۳۰۰] کیلو متره یې زد ترکمستان او ازبکستان کې دی.

سوال: د امو سیند کم صور څومره دی او په کومه سیمه کې پروت دی نوم یې ولیکئ؟

ځواب: صور یې [۱۷۰۰] متره دی او د کلفت په سیمه کې پروت دی.

سوال: د کوچکی سیند په کوم ولایت کې پروت دی د افغانستان نوم یې واخلئ؟

ځواب: په بد خشان ولایت کې پروت دی.

سوال: د کوچکی سیند مرستیلان کوم دي؟

ځواب: وردج، یامگان، او سر غیلان دی.

سوال: د یونیانو د واکمنیو پرمهال د ای خانم ښار چیرته وه؟

ځواب: د پنج او کوچکی سیندونه د یو ځای کیدو په سیمه کې.

سوال: او کوچکی سیند په کومه سیمه کې له امو سیند سره یوځای کیږي نوم یې اخلئ؟

ځواب: په خواجه غار کې.

سوال: د کندوز غر سیند د هېواد په کوم طرف پورت دی؟

ځواب: د کندوز غر سیند د هېواد په شمال کې پروت.

سوال: او څه ګټه ترې اخستل کیږي؟

ځواب: د څړبولو په برخه کې ترې کار اخستل کیږي.

د کابل خوزه : او د کابل سیند: او د کنړ سیند

سوال: د کابل خوزی ټول مساخت څومره دی؟

ځواب: ټول مساخت یې [۷۵۳۹۰] کیلو متره

سوال: د کابل خوزی سیندونه کوم دي؟

ځواب: النیشنګ، الالینګار، کنړ، پنجشیر، او غوربند

سوال: په افغانستان کې د کابل سیند څومره اوږدوالی لري؟

ځواب: د کابل سیند [۳۶۰] کیلومتره اوږدوالی لري.

سوال: د کابل سیند چیرته د هېواد له پولو تیرېږي او صوبه سرخد کې څومره واټن وهی؟

ځواب: تورخم نه نژدې د کوشتي په سیمه کې او په صوبه سرخد کې [۱۴۰] کیلو متره واټن وهی.

سوال: د کابل سیند سرچینه د کوم ځای څخه او څومره لوړوالی لري؟

ځواب: د پغمان دعره په لويديځ کې د اونی له غاشی او [۳۵۰۰] مترو په لوړوالی څخه .

سوال: د کابل ښار لومړنی مرستیال کوم او کومه سیمه ورسره یوځای کيږي؟

ځواب: د کابل لومړی مرستیال چمچه مست په نامه یادېږي. او دکابل ښار د گذرگاه په سیمه کې ورسره یو ځای کی کيږي.

سوال: د کابل سیند د بریښنا بندونه کوم دي؟

ځواب: کابل سیند د بریښنا بندونه غبارت دي له د [ماهیپر بند د ماهیپر په سیمه کې، د نغلو بند د نغلو په سیمه کې، او د سروبي بند د سروبي په سیمه کې.

سوال: د نغلو او سروبي بندونه په یو ساعت کې څومره بریښنا ورکوي؟

ځواب: د نغلو بند په یو ساعت کې [۶۶] زره کیلو واټه بریښنا ورکوي. او د سروبي بند په یو ساعت کې [۲۲] زره کیلو واټه بریښنا ورکوي.

سوال: د کونړ سیند سرچینه د کوم ځای څخه اخلي او په څومره لوړوالی سره؟

ځواب: د ختیځ هندوکش په سویل کې او د برغیل له غاښی څخه سرچینه اخلي او د [۴۰۰۰] مترو په لوړوالی سره .

سوال: د کنړ سیند په کوم ځای کې د کابل سیند سره یوځای کيږي؟

ځواب: د کنړ سیند د کابل سیند سره کامې ته نژدې په سیمه کې یوځای کيږي.

سوال: د کنړ سیند مرستیالان کوم دي؟

ځواب: د کنړ سیند مرستیالان غبارت دي له لنډی سیند او د پیچ سیند دی.

د هلمند او سیستان د اوبو اخیستنې سیمه: او د هلمند سیند

سوال: د هلمند په خوزه کې کوم سیندونه شامل دي؟

ځواب: د هلمند په خوزه کې د هلمند سیند ، فراه رود، ادرسکن او یو شمیر نور کوچني سیندونه او ولاړې اوبه دي

سوال: د هلمند سیند د اوبو لگولو ساخه څومره ده؟

ځواب: د هلمند سیند د اوبو لگولو ساخه [۱۵۴۳۰۰] مربع کیلو متره ده.

سوال: د فراه رود د اوبو لگولو ساخه څومره ده؟

ځواب: د فراه رود د اوبو لگولو ساخه [۳۳۰۰۰] مربع كيلو متره ده.

سوال: د ادرسكن سيند د اوبو لگولو ساخه څومره ده؟

ځواب: د ادرسكن سيند د اوبو لگولو ساخه [۲۲۰۰۰] مربع كيلو متره ده.

سوال: د هلمند سيند بهير ولى نا منظم دى تشرېح يې كړئ؟

ځواب: ځكه چې سرچينه يې په لوړه سيمه كې ده.

سوال: د هلمند سيند د كوم غر څخه سرچينه اخلي ؟

ځواب: هلمند سيند د پغمان عره له شمال لويديځو برخو څخه سرچينه اخلي

سوال: د هلمند په اوبو څومره ځمكه خړوبېږي؟

ځواب: د هلمند په اوبو [۷۰۰۰۰۰] اووه لکه جريبه ځمکه خړوبېږي.

د هريروډ خوزه: او د هريروډ سيند: او د مرغاب سيند

سوال: د هريروډ د خوزې پرخوالی څومره دی؟

ځواب: د هريروډ د خوزې پرخوالی [۸۵۰] كيلو متره دی.

سوال: د هريروډ لومړني مرستيالان كوم دي؟

ځواب: د هريروډ لومړني مرستيالان لغل سيند، سرچنگل سيند، او سنگل سيند دي.

سوال: د هريروډ سيند اوږدوالی څومره دی؟

ځواب: د هريروډ سيند اوږدوالی [۹۵] كيلو متره دی.

سوال: د هريروډ سيند د كوم بڼاره تيرېږي نوم يې واخلي؟

ځواب: د هرات بڼاره تيرېږي.

سوال: د هريروډ د اوبو لگولو خوزه چيرته پرته ده؟

ځواب: د هريروډ خوزه د هېواد په شمال لويديځ كې پرته ده.

سوال: د مرغاب سيند د كوم غر څخه سرچينه اخلي او په څومره لوړوالی سره؟

ځواب: د مرغاب سيند د خصار غره څخه سرچينه اخلي اود [۲۵۰۰] مترو په لوړوالی سره.

سوال: د مرغاب سيند څومره اوږدوالی لري ؟

ځواب: مرغاب سيند اوږدوالی [۸۰۰] كيلو متره دی

سوال: د مرغاب سيند مشهوره مرستيالانو نومونه واخلي؟

ځواب: د مرغاب سيند مشهوره مرستيالان قوديان، او خربيد دي.

سوال: د مرغاب سيند د افغانستان او ترکمنستان ترمنځ څومره پوله جوړوي؟

ځواب: مرغاب سيند د ترکمنستان او د افغانستان ترمنځ [۳۰] كيلو متره پوله جوړوي.

ترلي خوزي: د غزني سيند: بلخ آب: قيصار سيند

سوال: د ترلي خوزي سيندونه کوم دي دريو نومونه يي وليکئ؟

ځواب: اول: غزني سيند دويم: بلخاب سيند دريم: د قيصار سيند

سوال: د غزني سيند سرچينه کوم ځای دی او په څومره واټن سره؟

ځواب: د غزني سيند د غزني په شمال کې [۵۵] كيلو متره په واټن سره.

سوال: د غزني سيند اوږدوالی څومره دی؟

ځواب: د غزني سيند اوږدوالی [۱۹۵] كيلومتره دی.

سوال: د غزني په سيند باندې کوم بند شته؟

ځواب: د غزني په سيند باندې د چا په وخت کې يو بند وه؟

سوال: د غزني په سيند باندې د سلطان محمد غزنوي په وخت کې يو بند وه.

سوال: د بلخ آب سيند د کوم ولايت پر لور بهيري؟

ځواب: بلخ آب سيند د بلخ پر لور بهيري.

سوال: د بلخ آب سيند مرستيالانو نومونه وليکئ؟

ځواب: د بلخ آب سيند مرستيالان د بند امير سيند او امرخ سيند دي.

سوال: اريايانو د بلخ آب سيند باندې څو ويالي جوړې کړې وې درې تری وليکئ؟

ځواب: [۸] ويالي جوړې کړې وې چې درې يې دادي [نهر شاهي، نهر بلخ، نهرار عذاب،

سوال: د قيصار سيند سرچينه چيرته ده؟

ځواب: د قيصار سيند سرچينه د ترکمنستان د تير بند د شمال لوري خورونه دي.

سوال: د قيصار سيند د کوم ښار په دښتو کې ننوځي؟

ځواب: قيصار سيند د دولت اباد ښار په دښتو کې ننوځي.

د سيستان هامون: د پوزک هامون: صابري هامون

سوال: د سيستان هامون د هېواد په کوم برخه کې دی؟

ځواب: د افغانستان په سويل لويديځ برخه کې پروت دی.

سوال: د سيستان هامون د هېواد په کوم ولايت کې پروت دی؟

ځواب: د نيمروز په ولايت کې پروت دی.

سوال: د سيستان هامون د کومو هامونونو څخه جوړ شوی دی؟

ځواب: د صابري هامون، هلمند هامون، او پوزک هامون.

سوال: د پوزک هامون څومره سور لري؟

ځواب: پوزک هامون [۲۴] کيلو متره سور لري.

سوال: د پوزک هامون ته کوم سيندونه راځي؟

ځواب: د پوزک هامون ته خاشرود سيند او خسپاس سيند راځي.

سوال: د صابري هامون ته کوم سيندونه توييږي؟

ځواب: فراه رود او هاروت سيند توييږي.

سوال: صابري هامون څومره پرخوالی لري؟

ځواب: صابري هامون [۵۸۳] مربع کيلو متره پرخوالی لري.

سوال: کوم هامونونه د کال په اړدو کې دايمي اوبه لري؟

ځواب: د صابري هامون او پوزک هامون دي.

دغ نمدی او د نمکسار کولو نه [ولاري اوبه]: گود زره

سوال: د نمکسار کول ولاري اوبه په کوم ولايت کې دي؟

خواب: د هرات په لويديځ کې دي.

سوال: گودزړه د هلمند د هامون کوم طرف کې دی؟

خواب: د هلمند د هامون په سویل کې دی.

د ناور د دښتې ولاړې اوبه: د غزني ولاړې اوبه: د امير بند

سوال: د ناور دښتې ولاړې اوبه څومره لرې دي د غزني ښار څخه؟

خواب: د ناور دښتې ولاړې اوبه [۵۵] کيلو متره د غزني له ښاره لرې دي.

سوال: د غزني ولاړې اوبه د غزني کوم لورې ته توييږي؟

خواب: د غزني ولاړې اوبه د غزني سویل لوري ته توييږي.

سوال: د غزني ولاړو اوبو کې کوم سیند توييږي؟

خواب: د غزني په ولاړو اوبو کې د د غزني سیند توييږي.

سوال: د امير بند په کوم ډول ځمکه کې دی؟

خواب: د امير بند په اهکي [ښوره يي] ځمکه کې دی.

سوال: امير بند د اوبو رنگ څنگه دی؟

خواب: د امير بند د اوبو رنگ اوبلنو شیدو ته ورته رنگ لري.

سوال: کوم بند د ملي پارک په توگه منل شوی دی؟

خواب: د امير بند د ملي پارک په توگه منل شوی دی.

سوال: د کوم بند اوبه په بشپړ ډول مالگینې دي نوم يې وليکئ؟

خواب: د امير بند اوبه په بشپړ ډول مالگینې دي.

د ناور د دښتې ولاړې اوبه: د غزني ولاړې اوبه: د امير بند

سوال: زرکول جهيل چيرته موقیعت لري؟

خواب: د افغانستان او تاجکستان تر مينځ د پامير په لورو برخو کې موقیعت لري.

سوال: د زرکول جهيل د کومو خلکوته لپاره گټور دی؟

خواب: د قرغز خلکو لپاره گټور دی.

سوال: چقمقتين جهيل چيرته موقيعت لري؟

خواب: په پامير كي موقيعت لري.

سوال: شيوا جهيل چيرته موقيعت لري؟

خواب: د شيوا جهيل د بدخشان په د شغنان په سيمه كي موقيعت لري.

و چکالي اود اوبو کمښت

سوال: وچکالي څه ته وايي؟

خواب: د وزښت له منځني حد څخه په يوه کال کې لږ اورښت او له اقليمي پلوه په يوه سيمه کې د وچوبې زياتيدل و چکالي بلل کيږي.

سوال: د وچکالي ځيني ځانگړتياوې کومې دي؟

خواب: د مينځلو لپاره د ابو د کمښت له امله د ستونزو سره مخامخ کيږي.

سوال: د وچکالي دوه زيانونه وليکئ؟

خواب: اول د هوا وچوال او دويم د خوړو او څښاک کمښت .

سوال: د ځمکې د تودوخې د زياتيدو لاملونه د څه شي سره اړيکه لري؟

خواب: د ځمکې د تودوخې د زياتيدو لاملونه د وچکالي سره اړيکه لري.

سوال: ډېره وچکالي د څه شي لامل کيږي؟

خواب: ډېره وچکالي په ځنگلونو کې د اور لگيدنې لامل کيږي.

طبيعي چاپير يال

سوال: د ژوند چاپيريال په تفصيل سره تعريف کړئ؟

خواب: دانسان او دهغه شاخوا له اقليمي او ټولنيز وشرایطو سره يوځای ايوپر بل د هغو ټولې اغيزې د ژوند چاپيريال بلل کيږي .

سوال: چاپيريال څوډوله عناصر لري او نومونه يې وليکئ؟

خواب: په دوه ډوله دي چې غبارت دي له اول حياتي يا ژوندي عناصر او دويم ناژوندي شيان دي.

سوال: حياتي يا ژوندي عناصر کوم دي نومونه يې وليکئ؟

خواب: حیاتي عناصر غبارت دي له انسانان، ژوي، ونې، پوتې، او ذره بيني کوچني ژوندي شيان دي.

سوال: ناژوندي عناصر کوم دي نومونه يې وليکئ؟

خواب: نا ژوندي عناصر غبارت دي له اوبه، تيرې، خاوره او هوا. او بايد وويل شي چې الله [ج] د طبيعت نظام داسې جوړ کړی دی.

سوال: په طبيعي سرچينو کې د ايکو سيستمونه کومې برخې لري يوځويې وليکئ؟

خواب: د ځمکې قشر يا برسپرونه برخه، اوبه، اتموسفير سره د هغه ټول نفوس او حيواني او نباتي برخې .

الف د ځنگلونو ساتنه

سوال: ځنگلونه په څو ډوله دي نومونه يې وليکئ؟

خواب: ۱- ستن ته ورته پانې ځنگلونه ۲ پلن پانې ځنگلونه ۳ د پورتنیو دواړو ډولونو څخه گډ ځنگلونه، ۴ چتر ته ورته رقم استوايي ځنگلونه.

سوال: يوه ونه څو تنوته اکسيجن توليدوي؟

خواب: يوه ونه څه نا څه [۱۸] تنوته اکسيجن توليدوي.

سوال: طبيعي يا مصنوعي ځنگلونه څو ډوله ونې لري؟

خواب: طبيعي يا مصنوعي ځنگلونه دوه يا درې ډوله ونې لري.

سوال: ځنگلونه د نړۍ د ايکو سيستم کومه برخه جوړه وي؟

خواب: ځنگلونه د نړۍ د ايکوسیستم يوه ډيره بډايه برخه جوړوي.

سوال: نو دا ولې جوړه وي؟

خواب: د ا ځکه چې د يو شمېر ژويو او الوتونکو ژوند په ځنگلونو پورې تړلی دی.

د ځنگلونو نقش او اهميت: د ځنگلونو ډير مهيم اهميت

سوال: په ځنگلونو کې د انسانانو او څارويو د خوراک توکي کوم دي؟

خواب: د ځنگلونو ميوې، پانې، ريښې، او نورې برخې د انسانانو او څارويو د خوراک توکي دي.

سوال: ونې د هوا څخه څه اخلي او څه توليدوي؟

خواب: ونې د هوا څخه کاربن ډای اکسايډ اخلي او اکسيجن توليدوي.

سوال: د ونولرگي د څه شي لپاره کارول کيږي؟

ځواب: د ونولرگي په ودانيو، د کور د اسبابونو او د کاغذ جوړولو لپاره کارول کيږي.

سوال: د ونوسیوري وگړو ته څه گټه رسوي؟

ځواب: د ونوسیوري وگړي له زیاتي گرمي څخه ساتي.

سوال: د ځنگلونو یو شمېر پیداوارو څخه په څه شي کې گټه اخیستل کيږي؟

ځواب: د روغتیايي دارو درملو جوړولو کې ترې گټه اخیستل کيږي.

سوال: ونې د څه شي غږ کوي؟

ځواب: ونې د موټرو او فابریکو غږ کوي.

سوال: د ځنگلونو ډیر مهم اهمیت دوه برخې ولیکئ؟

ځواب: د خاورې د بنویېدو مخنیوي کوي، د څارویو لپاره د وېنو چمتو کول.

د وحشي ژويو ساتنه

سوال: په افغانستان کې کوم و وحشي ژوي وجود لري؟

ځواب: پړه، پړانگان، گوره خره، لېوان، سړې گیدرې، شادی گانې.

سوال: پړانگان د هېواد په کومه سیمه کې پیدا کيږي؟

ځواب: د هندوکش په ډیرو لرې سیمو کې او د آمو غاړو د لوڅو په ځنگلونو کې پیدا کيږي.

سوال: خره یا گوره خره د هېواد په کومه برخه کې موندل کيږي؟

ځواب: گوره خره د هېواد په جنوب لويديځ کې موندل کيږي.

سوال: لېوان چیرته ژوند کوي او کوم وخت کې راکوزيږي؟

ځواب: لېوان په غرونو کې ژوند کوي خو په وچکاليو کې راکوزيږي.

سوال: سړې گیدرې کوم ارزښت لري او د هېواد په کومو غرونو کې موندل کيږي؟

ځواب: سړې گیدرې چې ځنگلې طبي ارزښت لري او د هېواد په مرکزي او شمالي غرونو کې موندل کيږي.

سوال: وحشي پسونه او غرنې وزې په کومه دره کې موندل کيږي؟

ځواب: و وحشي او غرنې اوزې د واخان په دره کې او د هغې شاخوا کې موندل کيږي.

سوال: شادي گاني په هندوکش کې کوم ځای کې موندل کېږي؟

ځواب: شادي گاني د هندوکش په جنوب ختيځ کې موندل کېږي.

له و حشې ژويو څخه سمه او تل تر تله گټه اخيستل

سوال: په يوه سيمه کې د ژويو او الوتونکي ډير زيات ښکار کول د څه شي لامل کېږي؟

ځواب: په يوه سيمه کې د ژويو او الوتونکي ډير زيات ښکار کول د هغمی د له منځه تلولامل گرځي.

سوال: په کومه سيمه کې ژوي ژوند نه شي کولی؟

ځواب: په هغه سيمه کې چې هلته جگړې وي او زهري او چاوديدونکي مواد استعمال کېږي.

د ژويو او الوتونکو د له منځه تلو د مخنيوي لارې چارې: ملي پارکونه

سوال: کله چې موږ ژوي ښکار کوو نو بايد څه وکړو؟

ځواب: نو بايد چې د ژويو جنس او عمر و ښودل شي .

سوال: ملي پارک څه ته وايي ؟

ځواب: هغه طبيعي ارزښت لرونکی سيمه ده چې پراخوالی يې له زرو هکتارو څخه زيات وي او ساتنه يې له دولت له خوا وي.

سوال: ملي پارکونه بايد څنگه وستو ؟

ځواب: ملي پارکونه بايد پاک او منظم وساتل شي.

سوال: د افغانستان ملي پارکونه کوم دي نومونه يې وليکئ؟

ځواب: د افغانستان ملي پارکونه عبارت دي له کابل ملي پارک، قندهار ملي پارک، هرات ملي پارکونه، او دامير بند د ممله باغ، آجر دره، او نور.

د اوبو خاوري او هوا ساتنه

سوال: د ځمکې مخ څومه برخه اوبو نيولي ده؟

ځواب: د ځمکې مخ په سلو کې [۷۱] برخه اوبو نيولي ده.

سوال: اوبو د ژوند څه شی دی؟

خواب: اوبه د ژوند سرچینه ده.

سوال: انسانان او ژوي او نباتات د خپل ژوند د ترسره کولو لپاره څه ته اړتيا لري؟

خواب: انسانان او ژوي او نباتات د خپل ژوند د ترسره کولو لپاره اوبو ته اړتيا لري.

سوال: د ټولو ژونديو شيانو ژوند څه پورې تړلی دی؟

خواب: د ټولو ژونديو شيانو ژوند اوبو پورې تړلی دی.

سوال: اوبه د انسان په ژوند کې څوم نقش دی؟

خواب: اوبه د انسان په ژوند کې لومړنی نقش دی.

سوال: د ژونديو شيانو بدن د جوړښت زياته برخه څه شی دی؟

خواب: د ژونديو شيانو بدن د جوړښت زياته برخه اوبه دي.

سوال: په کرنيزو او صنعتي او کورنيو چارو کې ډيره اړتيا څه ته ده؟

خواب: په کرنيزو او صنعتي او کورنيو چارو کې ډيره اړتيا اوبو ته ده.

خاوره: هوا

سوال: خاوره د څه شي څخه جوړه شوې ده

خواب: د ځمکې د مخ پورتنۍ طبقه د خاورو له کوچنيو ذراتو هو اوبو او ډيرو کوچنيو ذره بينی موجوداتو څخه جوړه شوې ده.

سوال: خاوره د کومو تعاملانو له امله تشکيليري؟

خواب: خاوره د فزيکي او کيمياوي تعاملاتو له امله تشکيليري.

سوال: فزيکي او کيمياوي شرايط څه پورې اړه لري؟

خواب: د اقليم په ځرنګوالي پورې اړه لري.

سوال: خاوره د څه شي د روزنې مهم عامل دی؟

خواب: خاوره د ونو بوټو د ودې د کرنې او د څارويو د روزنې مهم عامل دی.

سوال: خاوره څه شی لري؟

ځواب: خاوره ژوندي موجودات او هومس لري.

سوال: که چیرې انسان په سم ډول د خاورې ساتنه ونه کړي څه به وشي؟

ځواب: ډیر ژر ویرېږي او له استفادې څخه به ووځي نو بیا د هغې د جوړیدو لپاره کلونه کلونه وخت په کار دی.

سوال: په هوا کې کوم غازات شامل دي؟

ځواب: په هوا کې اکسیجن او نیتروجن او زون شامل دي.

سوال: په هوا کې د اکسیجن فیصده څومره ده؟

ځواب: په هوا کې د اکسیجن فیصده [۲۱] دی.

سوال: په هوا کې د نیتروجن څومره دی؟

ځواب: په هوا کې نیتروجن [۷۸] فیصده دی.

سوال: او په هوا کې نور غازات څو فیصده دي؟

ځواب: او په هوا کې نور غازات [۱] فیصده دي.

سوال: د فوتوسنتیز عملیه کې څه ته اړتیا لرو؟

ځواب: د فوتوسنتیز عملیه کې اکسیجن ته اړتیا لرو.

سوال: د ښار د هوا په پاک ساتلو په برخه کې باید څه ته پاملرنه وشي؟

ځواب: باید هوا ککړه نه شي .

د ښار د هوا ککړتیا

سوال: د هوا ککړتیا څه ته وايي؟

ځواب: تاسې هغه اضافي ماده چې په هوا کې گډه شي او دهغې فزیکي، کیمیاوي ځانگړتیاوي او دهغې حیاتي شرایطو ته بدلون ورکړي د هوا ککړتیا بلل کیږي.

سوال: د هوا ککړیدو دوه لاملونه ولیکئ؟

ځواب: په نقلیه وسایطو کې د زرو ډیزلي انجنونو لگول، د ښار دننه د پخوانیو ماډلونو او زرو وسایطو کرځیدل راگرځیدل.

سوال: د ټولو ښارونو په پرتله کوم ښار هوا ککړه ده؟

ځواب: د کابل ښار هوا.

سوال: د کابل ښار د نفوسو شمیر څومره دی؟

ځواب: د څلورنیم میلونو څخه تر پنځو میلونو پورې دی.

سوال: څومره شیان نیغ په نیغه د ویني جریان ته داخلېږي او د سرطان ناروغي مینځ ته راولي؟

ځواب: د [۵،۲] مایکروگرامو څخه وړه شیان.

سوال: د کابل د ښار په هوا کې د کوچنیو ذراتو د خپریدو له امله هر کال په هوا کې څومره ټنه مواد اضافه کېږي؟

ځواب: [۱۷۳۶۳] ټنه مواد اضافه کېږي.

سوال: د هوا په ککړتیا کې د سلفروکساید اندازه څومره ده؟

ځواب: د هوا په ککړتیا کې د سلفر وکساید اندازه [۲۴۴۸] ټنه ده.

سوال: په هوا کې د نایتروجن ډای اکساید د هوا ککړتیا څومره ده؟

ځواب: [۶۱۸۳۱] ټنه ده.

الف: د زړو عراده جاتو زیاتوالی او د ښار د هوا ککړتیا:

سوال: په [۱۳۸۸هـ] کال کې څومره موټر د ترافیکو په رسمي راجستر کې شامل وه؟

ځواب: [۳۶۵۴۶۹] درې لکه پنځه شپيته زره څلور سوه نهه شپيته

سوال: او څوفیصده یې زاړه او تیت ماډل وه؟

ځواب: [۴۰] فیصده یې زاړه او تیت ماډل وه.

سوال: زاړه موټر په هوا کې کوم ډول مضره عناصر خپروي؟

ځواب: کاربن مونو او کساید نایتروجن ډای اکساید، سلفر ډای اکساید، سربو ذرات، ځنګري $Pm2$ ماده ، $Pm10$ ځنګري ماده خپروي.

سوال: اقلیمي وضع هم د کوڅو او سړکونو په پاکي د څه شي اغیزه لري؟

ځواب: نظافت اغیزه لري .

زلزله: او د زلزلې خطرونه

سوال: زلزله تغریف کړئ؟

خواب: زلزله د ځمکې مخ لږ يا ډيرو لږزیدو ته زلزله وويل کيږي چې کله سيمه ييزه بڼه لري او شاوخوا خپريږي.

سوال: د زلزلي پېژاندنه د کوم لويديځ عالم له خوا وشوه؟

خواب: د [ميرکالي کانکلي] له خوا وشوه.

سوال: زلزلي پېښېدولو علتونه وليکئ؟

خواب: اول تکتونيکي لامل دويم د اور غورځواني لامل دريم پلو تونيکي لامل دی.

سوال: تکتونيکي زلزله او څنگه پېښيږي؟

خواب: کله چې دغه پليټونه د بل په وړاندي بې موازينی شي نود يو بل پرتله خوځيږي او بيخايه کيږي نو ځکه په دغه سيمه کې زلزله پېښيږي. نو دغې زلزلي ته تکتونيکي زلزله وايي.

سوال: د اور غورځوني زلزلي په کومه سيمه کې رامینځته کيږي؟

خواب: په چاپان ، لري ختيځ ، کلفورنيا او د امريکا په غربي څنډو کې رامینځته کيږي.

سوال: پلوتونيک زلزله څنگه مينځته راځي؟

خواب: د مگما د طبقې د مخ پورته [صعودي] حرکت يو فشاري د تودوخې د گرځيدو له امله مينځته راځي.

سوال: د زلزلي د زيان او خطر کمښت بايد له څو پلوه په پام کې و نيول شي؟

خواب: له دوه پلوه بايد ونيول شي.

سوال: د ودنيو په جوړښت کې بايد کومو ټکو ته پام وشي چې د زلزلي څخه لگ په امان کې وي يو څو يې وليکئ؟

خواب: د ودانيو د اسکليټ په جوړولو کې بايد د سمټو وسپني او ګاډر کانکريټ څخه کار واخيستل شي.

سوال: په زلزله لرونکو سيمو کې بايد په کومو سيمو کې ودانې جوړې نه شي؟

خواب: د غرونو په لمنوکې ، رسوبي ځمکو او پستو خاورو کې بايد جوړې نه شي.

سوال: د زلزلي په وخت کې څه کيږي يو څو لاملونه يې وليکئ؟

خواب: په زلزله کې ودانې نريږي، اور لگيږي او آن د ځمکې پر مخ سوري او درزونه جوړيږي.

سوال: په ښوونځيو کې د ښوونکو د زلزلي په اړه دنده څه ده؟

خواب: چې د زلزلي د خطر په اړه خبرې وکړي او د چمتوالي په هکله زده کوونکو ته فلمونه وښودل شي بايد د

ښوونځي او ټولگي وڅارل شي او د زلزلي په اړه مقدماتي چارې لاس لاندې ونيول شي .

د زلزلې د اندازې اټکل کول: ډیره سپکه او سپکه او منځنۍ او یو څه کلکه او ډیره کلکه زلزلې

سوال: د زلزلې د ټکانونو د کلکوالي د اندازه کولو واحد څه شي دي؟

ځواب: مرکالي او ریخستر دی.

سوال: زلزلې څپې په څو ډوله دي نومونه یې ولیکئ؟

ځواب: د زلزلې څپې په دری ډوله دي چې عبارت دي له اول لومړنۍ څپې دویم ډول څپې ټکانونه او ضربې او دریم سطحي او برسيرن امواج څپې دي.

سوال: د زلزلې شدت پورې څه شی اړه لري یو څو یې ولیکئ؟

ځواب: هغه څه چې پر المیاریو کتونو دیوالونو ، میز ، یا د کوتي پر مخ پراته وي ، د هغو خوځښت او بیخایه کیدل د زلزلې شدت پورې اړه لري.

سوال: د زلزلې شدت او کلکوالی له څو نه تر څو درجو پورې دی؟

ځواب: له یو څخه تر نهو درجو پورې دی.

سوال: د ډیره سپکه زلزله ټکان باندې څوک پوهیږي او لامل یې ولیکئ؟

ځواب: د ډیره سپکه زلزله ټکان باندې یوازې انسانان پوهیږي او لامل یې خورند شیان خوځیږي.

سوال: د سپکې زلزلې لاملونه ولیکئ؟

ځواب: په دانیو کې خوځښت تر سترگو کیږي او خورند شیان پوره خوځیږي ، او خورند شیان ډیر گړندي خوځیږي ، کړکۍ او دروازې بندېږي ، او د کړکیو او دروازو په چوکاټ کې درزونه رابښکاره کیږي.

سوال: د منځنۍ زلزلې لاملونه ولیکئ؟

ځواب: د منځنۍ زلزلې خلک له ودانیو څخه بهر هم په زلزله پوهیږي ، او کوچني شیان بیخایه کیږي ، پر دیوالونو باندې خړول شوي انځورونه خوځیږي.

سوال: یو څه کلکې زلزلې لاملونه ولیکئ؟

ځواب: ټکان لا زیات احساس کیږي خلک له کوتو څخه بهر وزي له الماریو څخه لوبښي رالویږي.

سوال: د کلکې زلزلې لاملونه ولیکئ؟

ځواب: انسان خپل واک له لاسه ورکوي ، ودانیو کې هر څه بیخایه کیږي ، موټر چلوونکي په خپل موټر کې په زلزله پوهیږي ، کانکریټي ویالې و یجاړیږي ، او د موټر تگ اغیزمن کیږي او ودانۍ نریږي.

سوال: ډیرې کلکې زلزلې لاملونه ولیکئ؟

ځواب: ودانی غورځیږي، د اوبو زیرمې شریږي، د ځمکې پر مخ درز او ماتوالی لیدل کیږي لرگین پلونه ماتېږي د اوسېني پتلی خپل توازن له لاسه ور کوي او لوی کاني بیخایه کیږي او ځني وخت شیان پورته غورځي او پایپ لاینونه ویجاړیږي.

سوال: زلزي په کومو سیمو کې ډیرې لیدل کیږي؟

ځواب: زلزي په روسوبي سیمو کې ډیرې لیدل کیږي.

د هېواد زلزه لرونکي سیمي

سوال: د افغانستان هېواد زلزي لرونکي سیمي کومې دي ؟

ځواب: د افغانستان د هېواد زلزي لرونکي شمال ختیځ سیمي دي.

سوال: په افغانستان کې زلزه لرونکي خوزې په څو برخو ویشل شوي دي نومونه یې ولیکئ؟

ځواب: په څلور ډوله دي چې عبارت دي له د کلکو زلزو حوزه، د منځني زلزو حوزه، د خفیفو زلزو حوزه، او هغه حوزه چې زلزي نه لري یا یې زیان لږ [کم] وي.

سوال: د کنړ او نورستان ولایتونه د زلزو په کومه حوزه کې دي؟

ځواب: د کلکو زلزو په حوزه کې دي.

سوال: فراه ولایت د زلزو په کومه حوزه کې دی؟

ځواب: هغه حوزه چې زلزي نه لري او که لری یې نوزیان یې ډیر کم دی.

سیلاوونه

سوال: سیلاو څنګه منځ ته راځي؟

ځواب: سیلاو د اوبو هغه ناڅاپي راتګ دی چې له غرنیو خوړونو څخه راوځي .

سوال: د سیلاونو دری زیانونه ولیکئ؟

ځواب: د سیند غاړې وړي، کلیوالي او ښاري کورونه نړوي، د انسانان او ژوي له خانه سره وړي.

سوال: کومه دره یو سیلاو او په څوم کال کې په یو سپیره ډاګ بدله کړه؟

ځواب: د کوهدامن په گلدره په [۱۳۲۰ هـ ش] کال کې په یوه سپیره ډاګ بدله کړه.

سوال: په [۲۰۰۵] م کال کې د سونامي سیلاو سمندري څپو د اسیا په جنوب کې څومره خلک یې ووژل شمیر یې ولیکئ؟

ځواب: په [۲۰۰۵] م کال کې د سونامي سيلو سمندري څپو د اسيا په جنوب کې سل زره خلک ووژل.

سوال: سيلونه په څو ډوله دي نومونه يې وایکئ؟

ځواب: په څلور ډوله دي چې عبارت دي له آوار سيلو، د سیندونو سيلو، سونامي ساحي سيلوونه، هغه سيلوونه چې د کنگلو د ماتیدو له امله راځي.

سوال: غرني سيلوونه د څه شي په نتیجه کې مینځته راځي؟

ځواب: د کنگلونو د ماتیدو په نتیجه کې مینځ ته راځي.

د سيلو زیان او د هغه مخنیوی

سوال: له سيلو څخه پيدا شوي خطرونه په څو ډوله دي نومونه يې ولیکئ؟

ځواب: په دوه ډوله دي چې عبارت دي له اول سيده [مستقيم] خطرونه دويم ناسيده [غیرمستقيم] خطرونه دي.

سوال: سيده [مستقيم] خطرونو یو څو لاملونه ولیکئ؟

ځواب: په دې ډوله خطر کې کرنيزې ځمکې ويجاړیږي، کورونه او بڼونه له مینځه ځي.

سوال: ناسيده [غیر مستقيم] خطرونو یو څو لاملونه ولیکئ؟

ځواب: په تګ را تګ کې خنډ او خنډراولي او خلکو ته ویره پیداکوي، د پلورونکو کار له ستونځو سره مخامخ کوي.

سوال: د سيلو مخه باید د چه له خوا ونيول شي؟

ځواب: د سيلو مخه باید خلکو او حکومت له خوا ونيول شي.

سوال: د سيلو د خطر په وړاندې باید څه وکړو؟

ځواب: د سيلو د خطر په وړاندې باید ټول چمتو اوسي او د هغه زیانونه راکم کړي او د ويجاړولو مخنیوي وشي.

سوال: هغه ودانۍ چې د سيلوونو په مخه کې دي هغه باید څنگه وي؟

ځواب: هغه ودانۍ باید چې ډیر کلک او له معیاري موادو څخه جوړ شوي وي.

اور غور ځوونکي [آتشفشان]

سوال: اور غور ځوونکي تغریف کړئ؟

ځواب: د ځمکې دننه طبقي [مگما] د اورینو مدارو پورته خواته راتلل دي چې د ډیرې لوړې تودوخې فشار کیمیاوي

تغاملاتو او فزیکي بدلونونو له امله ځمکې څخه راوځي او د ځمکې پر مخ بدلونراولي.

سوال: په لاتيني ژبه کې اور غور ځونکي ته څه وايي؟

ځواب: ولکانو يا ولکان ورته وويل کيږي.

سوال: لاوا څه ته وايي تعريف يې کړئ؟

ځواب: هغه مواد چې د اور غور ځونکو په نتيجه د [۷۰۰] څخه تر [۱۲۰۰] سانتي گرد کې ويلي شي د لاوا په نامه ياديږي يا لاوا وايي.

سوال: د لاوا رنگ څه ډول دی؟

ځواب: سپين يا سور يا نارنجي دی.

سوال: کومې سيمي ډير آتشفشان لري نومونه يې وليکئ؟

ځواب: د ارام سمند غاړه ، کمچتکا، هاويياو د امريکې لويديځې غاړې دي.

سوال: د آيسلنډ اور غور ځونکي په څوم کال کې دوه ځلي فعاله شو؟

ځواب: په [۲۱۰] کال کې دوه ځلي فعاله شو.

په هيواد کې پخوانی اور غور ځونکي سيمي [حوزې]

سوال: د اور غور ځونکو دوه نښې وليکئ؟

ځواب: په مخروطي بڼه غونډی او تودو اوبوچينې

سوال: د گود زړې ولاړې اوبه چيرته دي؟

ځواب: د چکاهي غرونو په شمال کې چې دا غرونه د اور غور ځونکو په پايله کې مينځته راځي.

سوال: د شفا چينه په کوم ولايت کې ده؟

ځواب: په مزار شريف کې ده.

سوال: په مزار شريف کې د چشمه شفا چينه چې د اور غور ځونکو په نتيجه کې راغلي اوبه يې څه ډول رنگ لري؟

ځواب: اوبه يې ژير رنگ لرونکي دي.

سوال: د گل کوه جوړښت څه ډول دی؟

ځواب: يوه منظمه مخروطي غونډی ده چې د اور غور ځونکو په پايله کې مينځته راغلي ده.

د نړۍ د پيدا کيدو په هکله نظريات

سوال: دنړی د پیداکیدو په هکله اسلام څه نظر ورکړ؟

ځواب: [ثم استوا الي السماء وهى دخان] ژباړه: [نو وگورئ د آسمان لوري ته کله چې آسمانونه له لوگي څخه ډک وو].

سوال: د اوسنيو معاصرو پوهانو نومونه وليکئ چې د نړی د پیدا کیدو په هکله یې نظریې ورکړې دي؟

ځواب: کانت جرمني نامتو فیلسوف دی، لاپلاس د فرانسې نامتو ریاضي پوه دی، لا کیپر امریکایي پوه دی.

سوال: جرمني نامتو علم او فیلسوف کانت په څوم کال کې د کایناتو د پیدایښت په هکله نظر ورکړ؟

ځواب: [۱۷۵۵] میلادي کال کې نظر ورکړ.

سوال: فرانسوي نامتو عالم او ریاضي پوه لا پلاس په څوم کال کې د شمسي نظام د پیل په هکله نظر ورکړ؟

ځواب: په [۱۷۹۶] میلادي کال کې یې نظر ورکړ.

سوال: د تایدل نظریه څه وه لک معلومات یې وليکئ؟

ځواب: د تایدل له نظر سره سم لمر په کایناتو کې لکه د یوې سړې لمبې یا روښانه ډیوې په شان و یو بل آسماني غونډاری چې ډیر غټ و د لمر له څنګه په یوه لرې واټن تېر شو.

سوال: د لاکيپر نظریه څه ډول وه لک معلومات یې وليکئ؟

ځواب: امریکایي پوه لاکيپر په دې عقیده و چې په فضا کې یو شمېر آسماني تیري او هغه ستوري چې په لمریز نظام کې دي د همدغو تیرو له یوځای کیدو څخه جوړ ښوي دي.

کهکشان : لمریز نظام

سوال: د کهکشان د نیبولا مخوری ګرخیډل کوم ډول بڼه لري؟

ځواب: بیصوي او فخر ډول بڼه لري.

سوال: په کایناتو کې تراوسه کوم ډول کهکشانونه کشف شوي دي؟

ځواب: پیولا، اندرو میدا، دری ګونی، او قنطورس کهکشانونه کشف شوي دي.

سوال: د شیدو لار [پیبولار] کهکشان اوږدوالی څومره دی؟

ځواب: لس زره نوري کاله دي.

سوال: د شیدو لار [پیبولار] کهکشان پیلوالی څومره دی؟

ځواب: [۱۰۰] زره نوري کلونه دی.

سوال: د لمر رڼا په څومره وخت کې ځمکې ته رارسېږي؟

ځواب: په اتو دقیقو کې او اوولس سانډو کې [۱۷ : ۸]

سوال: د کهکشان د شیرې لري په ترڅ کې څومره ستوري او ثرايت شته؟

ځواب: د دوه سوه ميلونو څخه زيات چې يو شمير يې له لمر څخه هم لوي دي.

سوال: کومې منظومې د لمر پرتله لويې دي؟

ځواب: بيتل گوس چې د لمر څخه [۶۰۰] ځله غټ دي، ډېران چې د لمر څخه [۲۰] ځله غټ دي.

سوال: لمريزه منظومه څومره وخت کې د شیرې لار [پيولار] کهکشان په شاخوا باندې يو ځل راڅرخيږي؟

ځواب: په [۲۰۰] ميلونو کلونو کې .

سوال: د شیرې لار [پيولار] کهکشان په شنه آسمان کې د شپې لخوا کوم ډول رنگ لري؟

ځواب: روبښانه سپين ډول رنگ لري.

سوال: اندروميد کهکشان د ځمکې څخه څومره لري دی؟

ځواب: [۲۰۰] ميلونه نوري کلونه لري دی.

سوال: اندروميد کهکشان کوم ډول دی او هغه کې څومره ستوري شتون لري؟

ځواب: يو خلقيوي کهکشان دی او په هغه کې سلگونه ميليار ده ستوري شتون لري.

سوال: تري انگلوم [دري گوني] کهکشان د شیرې لار [پيولار] کهکشان په پرتله څومره کوچنی دی؟

ځواب : څلور ځله کوچنی دی.

سوال: قنطورس [اس سر] کهکشان واضع کړی؟

ځواب: دا د سړې وړيکې يو کهکشان دی چې د گرځيدو په حال کې دی او په هغه کې د ستورو جوړيدو امکان شته.

سوال: شمسي نظام تغريف کړی او نومونه يې وليکئ؟

ځواب: دشمسي منظومې ټولې سياري او نور اجرام دي چې نهه اصلي سياري لري چې غبارت دي له عطارد، زهره، ځمکه ، مريخ مشتري، زحل، اورانوس، پنتون، او پلوتو دي.

سوال: شمسي نظام څو سياري او څوسپوړمې لري؟

ځواب: نهه سياري او [۱۶۵] سپوږمې لري.

د لمریز نظام ستوري

سوال: لمر ته تر ټولو نږدې سیاره کومه یوه ده؟

ځواب: عطارد سیاره ده.

سوال: د عطارد سیاره په کومو وختونو کې بڼه لیدل کیږي؟

ځواب: په سهار کې او مازدیگر کې بڼه لیدل کیږي.

سوال: د عطارد د تودوخې درجه څومره ده؟

ځواب: د عطارد د تودوخې درجه [۴۲۷] سانتي گراد ده.

سوال: کومې سیارې سپوږمکي نه لري؟

ځواب: عطارد او زهره سپوږمکي سیارې نه لري.

سوال: کومه سپوږمکي اتموسفیر نه لري؟

ځواب: عطارد سپوږمکي یې نه لري.

سوال: کومه سپوږمکي د ځمکې په اندازه ده؟

ځواب: زهره سپوږمکي ده.

سوال: کومې سپوږمکي ته چې موږ وگورو یو روڼ غونډاری ښکاري؟

ځواب: زهره سپوږمکي ته چې وگورو نو روڼ غونډاری ښکاري.

سوال: کومې سپوږمکي اتموسفیر د ورېځو څخه جوړ شوی دی؟

ځواب: زهره سپوږمکي اتموسفیر د ورېځو څخه جوړ شوی دی.

سوال: زهره سپوږمکي د تودوخې درجه څومره ده؟

ځواب: [۴۶۵] سانتي گرد ده.

سوال: د ځمکې یو څه طبقات ولیکئ؟

ځواب: سیال، سیما، منډل، او د ځمکې د ننه هسته [منځکه]

سوال: مریخ سپوږمکي کوم ډول رنګ لري؟

ځواب: مریخ سپوږمکي سور او سور رنګ لري.

سوال: د مریخ د منځني تودوخي درجه څومره ده؟

ځواب: منفي [۵۵] درجي ده.

سوال: مشتري ستوري کوم دی؟

ځواب: د شمسي منظومي یو ډیر غټ او په آسمان کې خلیدونکی څلورم ستوری دی.

سوال: د مشتري ستوري د خلیدو یو دلیل ولیکئ؟

ځواب: هغه ډیر لویوالی لري نو ځکه خلیږي.

سوال: د مشتري ستوري مخ له څه شي څخه جوړ دی؟

ځواب: د اورینو ویلي شویو گازونو [هایدروجن او هیلیم] څخه جوړ دی.

سوال: د مشتري ستوري منځني تودوخه څو درجي ده؟

ځواب: [۲۰۰۰۰] شل زره درجي ده.

سوال: کومه سیاره د لمریز نظام یوه بنکلي سیاره ده؟

ځواب: زحل سیاره ده.

سوال: د زحل سیارې د مخ یخني څو سانتي گراد درجي ده؟

ځواب: منفي [۱۸۰] درجي ده.

سوال: د لمر نظام دریمه سیاره کومه ده نوم یې ولیکئ؟

ځواب: اور انوس سیاره ده.

سوال: د اورانوس سیاره له څه شي څخه جوړه شوې ده؟

ځواب: د هایدروجن او هیلیم او میتان له گازونوڅخه جوړه شوې ده.

سوال: د اورانوس سیارې د مخ یخني څومره ده؟

ځواب: منفي [۲۱۰] درجي ده.

سوال: د لمریز نظام وروستی گاز لرونکي سیاره کومه یوه ده؟

ځواب: د نپتون سیاره ده.

سوال: د نپتون سیاره مخ کوم ډول رنگ لري؟

ځواب: شين رنگ لري.

سوال: د کومه سياره کې تيرې دي؟

ځواب: پلوتو سياره کې تيرې دي.

د ځمکې جوړښت

سوال: د ځمکې کره د خپل جوړښت له مخې کوم ډول بڼه لري؟

ځواب: Geoid بڼه لري.

سوال: ليتوسفير څه ته وايي؟

ځواب: د ځمکې هغه طبقه ده چې د ځمکې قشر او منډل په کې راځي. د سليکان مگنيزم المونيم او اکسيجن له مرکباتو څخه جوړه شوې ده.

سوال: بهرانی پوښ د کومو طبقو څخه جوړه او د مگما څومره برخه يې نيولې ده؟

ځواب: د سيال او سيمه له طبقو څخه جوړه او [۴۰] څخه تر [۸] کيلومتره پورې يې د مگما طبقه نيولې ده.

سوال: د سيال طبقه د کومو عناصرو څخه جوړه ده او کوم ډول تيرې په کې شاملې دي؟

ځواب: د سيلو سيم او المونيم څخه جوړه شوې ده او گرانيټ تيرې لري.

سوال: سيمه طبقه څه ته وايي؟

ځواب: د ځمکې دويم پوښ يا قشر بله طبقه سيمه بلل کيږي.

سوال: سيمه طبقه د کومو مرکباتو څخه جوړه شوې ده.

ځواب: سيلوسيم او مگنيزيم له مرکباتو څخه جوړه شوې ده.

سوال: د سيمه طبقې د زلزلې د څپو چټکوالی څومره او تيرې يې څه ډول رنگ لري؟

ځواب: څلور ميله په يوه ثانيه کې او د تيرو رنگ يې تياره او تور دی.

سوال: د مگما طبقه څومره پريوالی څومره دی؟

ځواب: [۲۸۹۵] کيلومتره دی.

سوال: د مگما طبقې مهم مرکبات کوم دي؟

ځواب: اوسپنه ، مگنيزيم ، او سليکيت دی.

سوال: د ځمکې هسته د څو طبقو لرونکې ده نومونه یې ولیکئ؟

ځواب: د دوو طبقو لرونکې ده بهرنی او د نننی هستې په نوم یادېږي.

سوال: د بهرنی هسته څومره پریږوالی لري او مرکبات یې کوم دي؟

ځواب: [۲۲۲۰] کیلومتره پریږوالی لري او مرکبات یې نکل او اوسپنه دي.

سوال: د دنننی هسته څومره پریږوالی لري او مرکبات یې کوم دي؟

ځواب: [۱۲۵۵] کیلومتره پریږوالی دی او مرکبات یې اوسپنه او نکل دی.

سوال: د ځمکې د مخ مساحت څومره دی؟

ځواب: [۵۱۰،۱۰۰،۰۰۰] میلیون کیلومتره مربع ده.

سوال: سمرونو څومره ساخه نیولې ده؟

ځواب: په سلو کې [۷۱] فیصده ساخه نیولې ده.

سوال: آرام سمندر [بحرالکاهل] څومره ساخه نیولې ده؟

ځواب: [۱۸۰] میلیونه مربع کیلو متره نیولې ده.

سوال: د هند سمندر څومره برخه نیولې ده؟

ځواب: [۷۵] میلیون مربع کیلو متره نیولې ده.

د نړۍ نامتو سیندونه

سوال: د اسیا ځینې نامتو سیندونو نومونه ولیکئ؟

ځواب: آمو [جیحون] سیر دریا [سیحون] هوانگهو، د جله، فرات، اوب اولینا دي.

سوال: د اروپا مهمو سیندونو نومونه ولیکئ؟

ځواب: دانیوب، راین، والگا، سین، لوار، د نیپر، د نیستر، تاز، وستولا، گوادیانا، پو، رون او گارون، دي.

سوال: د افریقایې د لویې وچې نامتو سیندونو نومونه ولیکئ؟

ځواب: نیل او کانگو او نایجیر دي.

سوال: د افریقایې تر ټولو اوږد سیند کوم دی؟

ځواب: د نیل سیند دی.

سوال: د نیل سیند په څومره واټن او په کوم سمندرګي کې تویېږي؟

ځواب: په [۶۶۵۰] کیلو متره واټن او په مدیترانې سمندرګي کې تویېږي.

سوال: د نیل سیند څه ارزښت لري؟

ځواب: دغه سیند ډیر مهم کرنیز او اقتصادي او ترانسپورتي ارزښت لري.

سوال: د نیل سیند څو مرسیلان څو دي نومونه یې ولیکئ؟

ځواب: یو یې سپین نیل او بل یې شین نیل دی.

د ځمکې د وچو لورې ژورې

سوال: د الپ سیستم تشریح کړئ؟

ځواب: د الپونه د سینوزوییک دورې د لومړنیو وختونو د ارګانیکو څرګتونو زیږنده دي چې د ځمکې د کرې د پاتې لړۍ پرتله ځوان دي.

سوال: د الپ سیستم په څو ګروپونو ویشل شوی دی؟

ځواب: په دوه ګروپونو ویشل شوی دی.

سوال: ماتې سیمې کومې دي؟

ځواب: ماتې سیمې د ځمکې د مخ هغه برخوته ویل کېږي چې څه ناڅه په وچه یا د سمندرونو د ننه تر اوبو لاندې وي.

د سپوږمۍ او د هغې عمومي ځانګړتیاوې: خسوف او کسوف

سوال: په څوم کال کې او چا ولیدل چې د سپوږمکۍ پرمخ زیات شمیر غرونه او لورې ژورې شته.

ځواب: په [۱۶۰۹] م کال کې ګالیله ولیدل چې د سپوږمکۍ پرمخ زیات شمیر غرونه او لورې ژورې شته.

سوال: د ځمکې د جاذبې قوه د سپوږمکۍ په پرتله څومره ده؟

ځواب: د سپوږمکۍ د جاذبې قوه د ځمکې په پرتله شپږځله کمه ده.

سوال: کوم فضاګرځیدونکی د سپوږمۍ پر مخ کوز شول؟

ځواب: نیل آرم سترانګ او ادوین الدرین د سپوږمکۍ پر مخ کوز شول.

سوال: د ځمکې او سپوږمۍ واټن څومره دی؟

ځواب: [۳۸۲۱۸۰] کیلو متره دی.

سوال: سپوږمۍ انتقالی حرکت په څومره وخت کې ترسره کیږي؟

ځواب: په [۲۹] ورځو او [۱۲] ساعتونو او [۲۴] دقیقو کې تر سره کیږي.

سوال: کسوف څه ته وايي؟

ځواب: که چیرې سپوږمۍ د لمر او ځمکې تر مینځ راشي او درې واړه په یوه کرښه کې واقع شي دا وخت که د سپوږمۍ سیوری په ځمکه ولویږي کسوف [لمر نیول] پېښیږي.

سوال: خسوف څه ته وايي؟

ځواب: که چیرې ځمکه د سپوږمۍ او لمر تر مینځ په یوه کرښه کې راشي په دغه وخت کې د ځمکې سیوری په سپوږمۍ لویږي نوخسوف پېښیږي.

د ځمکې د گرځیدلو ډولونه

سوال: ځمکه څو ډوله حرکتونه کوي؟

ځواب: ځمکه پنځه ډوله حرکتونه لري چې عبارت دي له وضعي حرکت ، انتقالی حرکت، نوساني حرکت، د ویکادستوري خوا ته حرکت، یوه نا څرګنده لوري ته د ساحبي کهکشان سره یو ځای د ځمکې حرکت.

سوال: شپه او ورځ د ځمکې کوم حرکت نه مینځته راځي؟

ځواب: د وضعي حرکت په پایله کې مینځته راځي.

سوال: د ځمکې د مدار اوږدوالی څومره دی؟

ځواب: [۹۳۱] میلیون کیلو متره دی.

سوال: په یوه ثانیه کې د ځمکې مدار څومره بنودل شوی دی؟

ځواب: [۳۰] کیلو متره بنودل شوی دی.

سوال: د لمر او د ځمکې تر مینځ واټن څومره دی؟

ځواب: [۱۴۹] میلیون کیلومتره دی.

سوال: لمریز انقلاب څه ته وايي؟

ځواب: کله چې ځمکه د بیضوي مدار یوه قطر [اوج یا حضیض] ته ورسېږي شمسي انقلاب بلل کیږي.

سوال: اوږي شمسي انقلاب او د ژمي شمسي انقلاب دواړه د ځمکې څه شي ته ارزښت لري؟

ځواب: دواړه یې د ځمکې کرې ته ارزښت لري.

سوال: شمالي نیمه کره په کوم وخت کې لمر ته مخامخ وي؟

ځواب: په اوړي کې ورته مخامخ وي.

سوال: شمالي نیمې کرې ته په ژمي کې د لمر وړانګې څه ډول رسیږي.

ځواب: په ژمي کې د لمر وړانګې مایله ورته رسیږي.

سوال: ځمکه د څه شي په شاوخوا چورلیږي؟

ځواب: ځمکه هم د نورو سیارو په شان د لمر پر شاوخوا چورلیږي.

سوال: طبیعي او جغرافیایي پېښې د ځمکې څو ډوله حرکتونو څخه را مینځته کیږي؟

ځواب: له دوه ډوله حرکتونه څخه رامینځته کیږي.

طول البلد او عرض البلد کرښې

سوال: د طول البلد د پیل ټکط کوم دی؟

ځواب: د گر نیویج کرښه چې لندن له ښار څخه تیريږي د طول البلد د پیل ټکط دی.

سوال: د طول البلد د دیرو شمیر څومره دی؟

ځواب: [۳۶۰] درجې دی

سوال: طول البلد څه ته وايي؟

ځواب: هغه نیمې دایرې دي چې له شمالي قطب څخه پیل د سویل قطب پورې رسیږي او استوا کرښه باندې عمود دي.

سوال: د عرض البلد ټولې دایرې یو بل سره څنګه دي؟

ځواب: د عرض البلد ټولې دایرې یو بل سره موازي دي.

اقلیم څه دی؟

سوال: اقلیم تعریف کړئ؟

ځواب: اقلیم یوه لاتیني کلمه ده چې له [klima] څخه اخیستل شوې او د میلان معنا لري.

سوال: میلان په مستوي مدار باندې څودرجي زاویه جوړه وي؟

ځواب: _____ ° ۲۱ درجې زاویه جوړه وي.

سوال: د اقلیم عناصر کوم دي نومونه یې ولیکئ؟

خواب: تودوخه ، هوا فشار، د بادونو لگېدل، لنډ بل او وربنت.

سوال: تودوخه په ثانيه کي څمکي ته څومره راځي؟

خواب: [۱۲۶] ترليون هسپاوره

سوال: د لمر رڼا گرځنديتوب په يوه ثانيه کي څومره دی؟

خواب: [۳۰۰۰۰۰] کيلومتره دی.

سوال: لمر تودوخه په تروپوسفير او لوړو غرنیو سيمو کي له لوړوالي سره کوم رايکه لري؟

خواب: سرچپه اړيکه لري.

سوال: تودوخه په کوم وخت کي توپير مومي؟

خواب: تودوخه په يوه شپه ورځ کي د مياشتي او کال په اوږدو کي توپير مومي.

د بادونو لگېدل

سوال: هغه بادونه چي د ځمکي پرمخ را لگيږي په اقليم باندې کومه اغيزه لري؟

خواب: په اقليم باندې د پام وړ اغيزه لري .

سوال: د فشار دمرکزونو په پام کي نيولو سره د بادونو جريان په ډوله دی؟

خواب: په درې ډوله دی.

سوال: د لويديځ بادونه د شمالي نيمې کرې په څو درجو کي لگيږي؟

خواب: [۳۰] او [۶۰] درجو ترمنځ عرض البلدونو کي لگيږي.

سوال: باران څاڅکي ږلی او واوره د څه شي په واسطه ځمکي ته را ښکته کيږي؟

خواب: د تروپوسفير له بېلابېلو لوړو برخو څخه د جاذبي د قوې په واسطه ځمکي ته را ښکته کيږي.

سوال: اتموسفير د اوبو براس اندازې ته څه شی ويل کيږي؟

خواب: [Humidity] يا رطوبت يا لنډه بل ويل کيږي.

سوال: غرني اورښتونه د څه شي په نوم ياديږي؟

خواب: [Oro graphic] په نامه ياديږي.

سوال: د گاز براس څه وخت رامینځته کيږي يو لامل يې وليکئ؟

ځواب: د گازیراس هغه وخت رامینځته کیږي چې د اشباع او اوربنت عمل تر سره نه شي .

سوال: جبهه یې اوربنتونه دغه ډول اوربنتونه دیوې سیمې د څه شي له امله رامینځ ته کیږي؟

ځواب: د یوې سیمې ټیټ او لوړ فشار د بدلون له امله رامینځ ته کیږي.

د اقلیم اغیزمن علتونه

سوال: په څومه پېړۍ کې د نړۍ په اقلیم کې یو څه بدلون رامینځ ته شو؟

ځواب: د شلمې پېړۍ په پای کې او د یو ویشتېمې پېړۍ په پیل کې رامینځ شو.

سوال: د اقلیم پیژندنې پوهانو په اقلیم باندې اغیزمن لاملونه کوم ښکاره کړ؟

ځواب: اول: د اقلیم نسبتیز توکي دویم د اقلیم اغیزمن عوامل دي.

سوال: څو فکتورونه د سیمې په هوا او اوبو باندې په سیده توګه اغیزه کوي؟

ځواب: څلور فکتورونه دي.

سوال: په غرنیو لوړو سیمو کې په هر سل متره لوړوالي سره د تودوخې سانتي ګرد درجه څومره کیږي او لامل یې ولیکئ؟

ځواب: یوه درجه را کمیږي او د غرنیو کنګلونو لامل کیږي.

سوال: د یوې سیمې په محلي اوربنتونه باندې کومې څپې اغیزه لري؟

ځواب: سړې او تودې څپې .

سوال: ګلخانه یې ګازونه کوم دي؟

ځواب: نیتروس اوکساید ، میتان، کلورو فلوروکاربن.

د اقلیم ډولونه

سوال: یو ملي بار مساوي کیږي دڅوسره؟

ځواب: یو ملي بار مساوي دی د سیمابو [۲۹] انچ د سیمابو له لوړوالی سره.

سوال: معتدل اقلیم په څو برخو ویشل شوی دی؟

ځواب: په پنځه ډوله دی.

سوال: نیمه استوایي لنډه بل لرونکی اقلیم اوړی او ژمی لري؟

ځواب: لنده بل لرونکی اوړی او معتدل ژمی لري.

سوال: د لويديځو غاړو اقليم اوړی څه ډول دی او اوربنت اندازه يې څوره ده؟

ځواب: اوړی يې وچ دی او د اوربنت اندازه يې لږه ده.

سوال: مديترانه يي اقليم څه ډول اوړی او ژمی لري؟

ځواب: وچ اوړی لري او معتدل او لنده بل لرونکی ژمی لري.

سوال: د قطبي سوړ اقليم او غرنی لوړی سيمي کوم اقليمونه لري؟

ځواب: نيمه قطبي وچ اقليم، نيمه قطبي سمندري او لنده بل لرونکی اقليم تندرا اقليم د کنګل لرونکي سيمو اقليم او د غرنیو لوړو سيمو اقليم.

سوال: نيمه قطبي وچ اقليم کې ولی هوا ډيره سړه وي لامل يې ولېکې؟

ځواب: په ژمي کې چې کله د لمر وړنگې له قطب دايرې سره مماس تيرېږي په ټول شمالي او نيمه قطبي سيمه کې هوا سړه وي.

سوال: د تندار سيمي اقليمي ساخه د څو درجو تر مينځ واقع ده؟

ځواب: د 66° درجو عرض البلد او د قطب د دايرې 75° درجو تر مينځ واقع دی.

سوال: د نړۍ لوي ګنګلونه په څو ډوله دي نومونه يې ولېکې؟

ځواب: ګرينلند ګنګل او نټارکټيکا ګنګل او شمالي ګنګل دی.

سوال: خودباران او واورې اوربنت لوړولي سره څه اړيکه لري؟

ځواب: سيده په سيده اړيکه لري.

سوال: په غرنیو سيمو کې د اوربنت اندازه څومره ده؟

ځواب: [۱۸۰۰] او [۳۰۰۰] ملي مترو څخه زياته ده.

د اتموسفير طبقي

سوال: تروپوسفير طبقه د ځمکې له مخ څخه څومره لوړوالی لري؟

ځواب: د [۸] څخه تر [۱۲] کيلو مترو پورې لوړوالی لري.

سوال: د سټرا توسفير طبقه څومره لوړوالی لري؟

ځواب: د [۱۲] څخه تر [۴۵] کيلومتره و پورې لوړوالی لري.

سوال: ميزوسفیر طبقه څومره لوړوالی لري؟

ځواب: د [۴۵] کيلو مترو څخه [۸۰] کيلو مترو پورې لوړوالی لري.

سوال: اکزوسفیر طبقه څومره پيړوالی لري؟

ځواب: [۱۳۰۰۰] کيلو متره پورې پيړوالی لري.

سوال: د ايونوسفیر طبقه له څه شي څخه جوړه شوې ده؟

ځواب: د هايډروجن له آیونونو څخه جوړشوی دی.

د ځمکې اتموسفیر: په اقلیم کې د اتموسفیر ارزښت

سوال: د ځمکې اتموسفیر څه ته وايي؟

ځواب: اتموسفیر یو گاز لرونکی کره ده چې د ځمکې د کرې شاوخوا یې نیولې ده.

سوال: بایوسفیر کومې طبقې ته وايي؟

ځواب: د ځمکې په بهرني قشر کې ژوندي موجودات ونې اړ بوتي شته چې دغې طبقې ته بایوسفیر طبقه وايي.

سوال: د سمندر په کچه کې د هوا فشار څومره دی؟

ځواب: [۷۶۰] ميلي متره دی.

سوال: د اقلیم په اړه د اتموسفیر شتوالی د څه شي لامل کیږي؟

ځواب: د بادونو د لگیدو لامل کیږي.

سوال: کومه طبقه د انسان ژوند ژغوري؟

ځواب: د اوزون طبقه چې د ماورای بنفش له وړانگو څخه مخنیوی کوي د انسانانو ژوند ژغوري.

د هوا پیژندنې او کتنې د سنجولو اسباب: د باد د لگیدو څرنگوالی

سوال: تودوخې د معلومولو لپاره کوم وسایل شته یو څو یې ولیکئ؟

ځواب: سیمایي ترمامیتر/ الکترونیکی او برېښنايي تودوخه سنجوونکي دي.

سوال: د لمر د څرگندیدو آله د لمر څه شی ښکاره کوي؟

ځواب: د لمر د څرگندیدو آله د لمر د وړانگو اندازه ښکاره کوي.

سوال: د هوا فشار په کومه آله ثبت کیږي؟

ځواب: په بارو گراف آله باندې ثبت کیږي.

سوال: بادونه د څه شي له امله رامینځته کیږي؟

ځواب: د بادونو د تیت او لوړ فشار د مرکزونو د توپیر له امله رامینځته کیږي.

سوال: په سمندر او وچه کې بادونه په څو ډوله دي د دوو نومونه ولیکئ؟

ځواب: په پنځه ډوله دي چې عبارت دي له منظقي بادونه ، تجارتي بادونه.

سوال: منظقي بادونه کوم دي او اصلي لامل یې کوم دی؟

ځواب: هغه بادونه دي چې په کوچني ساحه کې په منظقي بڼه را لګیږي. د هغو اصلي لامل د تیت او لوړ فشار مرکزونو دي.

سوال: په افغانستان کې کوم ولایت [۱۲۰] ورځني بادونه لري؟

ځواب: هرات ولایت [۱۲۰] ورځني بادونه لري.

سوال: کوم بادونه په لږه اندازه وي خو ګرندیتوب او د وچارولو توان یې ډیر وي؟

ځواب: تیفون او هریکن بادونه لږ اندازه لري او خو د ګرندیتوب او وچارولو توان یې ډیر دی.

سوال: سونامي توپانونه په کوم ځای کې پیښیږي؟

ځواب: د سمندرونو منځ کې یا هم د سمندرونو غاړو او سواحلوته نژدې پیښیږي.

سوال: کوم بادونه د استوا له کرښې سره موازي دي او لنډیز یې څه شي دی؟

ځواب: اسوایي متقارب بادونه د استوا له کرښې سره موازي دي او لنډیز یې [I,T,C] دی.

سوال: کوم بادونه د درندو واورو لامل کیږي؟

ځواب: قطبي ختیځ بادونه دي.

سوال: او کوم بادونه د درندو توپانونو لامل کیږي؟

ځواب: لویدځ مسلط بادونه دي.

سوال: د بادونو یو څو ګټې ولیکئ؟

ځواب: د اوبو د وارن جریان ډاډمن کوي، د ونو او بوټو او په تيره بيا د خرما [خجورو] ونو ودي ته گټور دی. او د هغه له انرژي څخه استفاده کيږي.

وريځي: د لوړوالي له مخي د اوربنت ډولونه

سوال: وريځي له څه شي څخه جوړيږي؟

ځواب: وريځي په هوا کې د اوبو د پراسونو د سره نژدې کيدو له امله جوړيږي.

سوال: وريځي له څه شي څخه هوا ته پورته کيږي؟

ځواب: وريځي د لمر وړانگو او براس کيدو د عمليي له امله د سمندرونو، سمندر گيو، ولاړو اوبو، خاورې، او د ونو له پانو څخه هوا ته پورته کيږي.

سوال: کله چې هوا تودوخه له صفر څخه ټيټه شي نوڅه جوړيږي؟

ځواب: پراسونه د کنگل کوچني کرسټونه جوړوي.

سوال: وريځي په څو ډوله دي نومونه يې وليکئ؟

ځواب: په څلور ډوله دي چې عبارت دي له د سپرس د بڼو په شکل، سيروکومولوس د کوچني ټوټې بڼکو په شکل، سيروستراتوس د بڼو په شکل، هالوويل و مالي او کيردي په شکل.

سوال: کومولوس وريځي څومره لوړوالی لري؟

ځواب: ۵ - ۶ کيلومتره لوړوالی لري.

سوال: کومولوس وريځي کوم وربنت لري؟

ځواب: دروند او توپاني وربنت لري.

سوال: کله چې د غرونو لوړوالی ټيټيزي نو څه شی ورو ورو زياتيږي؟

ځواب: تودوخه ورو ورو زياتيږي.

سوال: د لمر وړانگې د څه شي څخه پراسونه پورته کوي؟

ځواب: د سمندرونو او سمندرگيو، او ولاړو اوبو له مخي څخه پراسونه پوره کوي.

سوال: د اوبو د پراسونو د پورته کيدو له امله څه شی کميږي؟

ځواب: تودوخه کميږي.

سوال: که چيرې توده هوا په غرنیو سيمو کې د سړي هوا له پاسه تيره شي نوڅه کيږي؟

خواب: د تکاتف د عمليې له کبله باران کیږي.

سوال: اوربنت ولې د انسانانو ټولو نورو ژویو او بوټو په ژوند کې ډیر زیات ارزښت لري؟

خواب: دا ځکه چې پرته له اوبو ژوند امکان نه لري.

سوال: اوبه کومه ماده ده ؟

خواب: اوبه حیاتي ماده ده.

مرتضی همدرد

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library